

Pravilnik Pete lige ŠZŽ Centar 2025

SADRŽAJ

I. OPĆE ODREDBE	1
II. SUSTAV I PRAVILA	2
III. OSNOVNI SASTAVI	6
IV. KAPETAN EKIPE	8
V. SUĐENJE	8
VI. KOTIZACIJA	10
VII. POPIS EKIPA.....	10
VIII. RASPORED KOLA	11
IX. ULAZAK U VIŠI RANG.....	12
X. ODLAZAK U NIŽI RANG	12
XI. ZAVRŠNE ODREDBE	12

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza u razdoblju od 1. ožujka 2025. godine do 16. studenog 2025. na području Šahovske zajednice županija-Centar održati će **34. Ekipno prvenstvo Republike Hrvatske u šahu za seniore u Petoj ligi ŠZŽ Centar 2025.**

Članak 2.

Hrvatski šahovski savez u organizaciji i provođenju natjecanja predstavlja povjerenik Šahovske zajednice županija-Centar Pavo Matanović.

Dužnost povjerenika je spojiti organizacijske, sudačke i športske elemente u uspješno prvenstveno natjecanje.

Članak 3.

Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li su u ovom pravilniku korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Sudjelovanjem na prvenstvu igračice i igrači pristaju da Hrvatski šahovski savez njihove medijske zapise i partije objavljuje i koristi u promotivne svrhe.

Članak 5.

Ekipna prvenstva Republike Hrvatske u šahu za seniore igraju se na šest ploča. U prvenstvima koja se ne igraju na jednom mjestu svaka ekipa u osnovnom sastavu može imati najviše 18 igrača.

Bijele figure na neparnim pločama u ekipnim natjecanjima ima prvoimenovana ekipa.

Članak 6.

Na Ekipnom prvenstvu u šahu Republike Hrvatske za seniore u petoj ligi mogu nastupiti klubovi te šahisti i šahistkinje (bez obzira na dob) registrirani u Hrvatskom šahovskom savezu za 2025. godinu, koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj listi FIDE ne vode pod drugom državom. Pravo nastupa imaju i strani igrači, odnosno igrači koji se na listi FIDE ne vode pod oznakom CRO, ali pravo nastupa ima samo jedan strani igrač u pojedinom kolu.

II. SUSTAV I PRAVILA

Članak 7.

Prvenstvo se igra sukladno Pravilniku šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza, uz primjenu Pravila šaha FIDE.

Prvenstvo se u Petoj ligi ŠZZ Centar 2025. igra švicarskim sustavom u jedanaest (11) kola, sparivanje programom Swiss Manager.

Članak 8.

Tijekom partije igrači su dužni zapisivati svoje i protivnikove poteze na korektan način, potez za potezom, što je moguće jasnije i čitljivije, algebarskom notacijom, na zapisniku partije propisanom za natjecanje.

Članak 9.

Po završetku partije igrači prijavljuje sucu rezultat predajom potpisanih originalnih zapisnika partije.

Članak 10.

Tempo igre je 90 minuta po igraču s dodatkom od 30 sekundi za svaki odigrani potez tijekom cijele partije.

Ako budu ispunjeni svi uvjeti za rejtingiranje, partije će se rejtingirati za nacionalnu i FIDE rejting listu.

Članak 11.

Temeljni kriterij redoslijeda ekipa su osvojeni meč bodovi. Za pobjedu u ekipnom meču ekipa dobiva dva (2) meč boda, za neriješen rezultat jedan (1) bod, a za poraz nula (0) bodova.

Članak 12.

U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre (kriterij broj 1 u SM)
- b) olimpijski Sonneborn-Berger s razmjerno postignutom rezultatu prema meč bodovima (kriterij broj 57 u SM)
- c) zbroj meč bodova protivnika bez najslabijeg rezultata (kriterij broj 56 u SM)
- d) zbroj meč bodova svih protivnika (kriterij broj 48 u SM – 2,1,0,0)
- e) ždrijeb.

Članak 13.

Kao sustav obračuna za određivanje najuspješnijih igrača na pojedinim pločama koristi se „Lista po pločama“ (opcija F8 Swiss manager), uz uvjet da je igrač odigrao najmanje 50% + 1 partiju (0,5 se zaokružuje na više) i da se partije bez igre ne računaju u postignuti rezultat. Za određivanje ploče za pojedinog igrača uzima se ploča na kojoj je igrač odigrao najviše partija, u slučaju da je odigrao na istoj ploči jednak broj, uzima se viša ploča.

Kriteriji se primjenjuju sljedećim redom:

- a) postotak (kriterij broj 63 u SM),
- b) broj partija - bolji je onaj sa više odigranih partija (kriterij broj 65 u SM),
- c) veći broj pobjeda (kriterij broj 68 u SM),
- d) prosjek rejtinga protivnika (bolji je onaj s većim prosjekom) (kriterij 36 u SM-00,1000,S,N,N,N) i
- e) ždrijeb.

Članak 14.

Na natjecanju koje se igra po švicarskom sustavu ekipa gubi pravo daljnjeg nastupa kada jedan meč izgubi kontumacijom i ne prikazuje se u konačnom poretku. Za meč odlučan kontumacijom ekipi koja je meč dobila dodjeljuje se maksimalni broj bodova.

Članak 15.

Ako ekipa započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče joj se kazna zabrane nastupa u ekipnim natjecanjima od godinu dana.

Članak 16.

Ekipa gubi meč kontumacijom (bez igre):

- a) ako ni jedan igrač nije nazočan do isteka vremena predviđenog pravilnikom za dopušteno kašnjenje na partiju (60 minuta)
- b) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ.

Članak 17.

Partija se gubi kontumacijom:

- a) ako igrač ne dođe na natjecanje u roku predviđenom pravilnikom natjecanja, računajući od vremena predviđenog za početak meča,
- b) ako u ekipi igra natjecatelj koji nije predviđen u sastavu ekipe taj natjecatelj gubi partiju kontumacijom,
- c) ako se za ekipu natjecao igrač koji je nepravilno registriran zbog toga što je klub ili on osobno dao netočne podatke taj igrač gubi partiju kontumacijom,
- d) ako se za ekipu natjecao igrač koji je pod kaznom ili suspenzijom taj igrač gubi partiju kontumacijom,
- e) ako je u sastavu ekipe na određenoj ploči izostavljeno ime i prezime igrača,
- f) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ,
- g) ako ekipa nije igrala u sastavu sukladnom pravilnom osnovnom sastavu partije gube svi igrači koji su igrali na pločama suprotno prijavi osnovnog sastava ili izmjeni iste,
- h) ukoliko se utvrdi da je igraču tijekom partije zazvonio mobitel ili drugo elektroničko sredstvo ili je koristio mobilni telefon ili neko drugo elektroničko sredstvo. U ovom slučaju (za razliku od slučajeva od a) do g) partija se registrira i obračunava kao da je igrana.

Ekipa gubi mečeve kontumacijom na nižim pločama od one na kojoj je poremećen osnovni sastav (uključujući i ploču u kojoj je poremećen).

Članak 18.

Kapetan do 9:40 predaje sastav za naredno kolo koje počinje u 10:00 sati.

Na sastav unosi i imena igrača koji nisu još nazočni ili za koje nema potrebne dokumentacije.

Sudac može odrediti drugi, kasniji, termin za predaju sastava za pojedino kolo.

Kapetani su u slučaju kašnjenja dužni kontaktirati suca meča ukoliko je moguće, ukoliko nije, kontaktiraju kapetana protivničke ekipe koji je dužan obavijestiti suca.

Ako igrači koji nisu nazočni, a unijeti su u sastav ekipe, ne dođu do isteka vremena reguliranog pravilnikom natjecanja, računajući od vremena početka meča gube partiju kontumacijom.

Ukoliko kapetan u zadanim rokovima ne preda sastav za pojedino kolo smatra se da ekipa nastupa u osnovnom sastavu.

Svaki igrač je dužan na zahtjev suca potvrditi identitet osobnim dokumentom (osobna iskaznica, putovnica, vozačka dozvola ili slično).

Početak svih mečeva u prvenstvu je u 10:00 sati.

Dopušteno zakašnjenje na partiju je 60 minuta.

Članak 19.

Ekipe ne mogu odgađati mečeve ili pomicati satnicu njihova početka, osim u slučaju opravdanih razloga kao što su nedolazak suca meča, prometna nezgoda, ozbiljne vremenske neprilike ili slični razlozi.

Kapetan ekipe koja ima opravdani razlog nedolaska dužan je dokumentacijom dokazati opravdanost. O opravdanosti odlučuje povjerenik.

U slučaju odgode zbog opravdanih razloga povjerenik će odrediti rok u kojem se meč treba odigrati po dogovoru kapetana. Ukoliko se kapetani ne mogu dogovoriti, povjerenik će sam odrediti termin meča i o tome izvijestiti natjecateljsku komisiju Hrvatskog šahovskog saveza. Ekipa koja ne dođe na navedeni termin gubi meč kontumacijom. Odgođeni meč se mora odigrati barem 120 sati prije zakazanog termina narednog kola zbog mogućnosti žalbi te sparivanja i organizacije sljedećeg kola.

Meč se može odigrati unaprijed uz pristanaka obje ekipe i uz suglasnost povjerenika.

Odgađanje mečeva posljednjeg kola i pomicanje satnice njihova početka nije dopušteno ni pod kojim uvjetima.

Članak 20.

Ekipa domaćin dužna je obavijestiti suca i gostujuću ekipu o mjestu igre, te osigurati inventar i rekvizite za igru.

Ako ekipa koja je po propozicijama natjecanja obvezna osigurati inventar i rekvizite za natjecanje (stolove, stolice, šahovske garniture, satove, i sl.) nije osigurala u dovoljnom broju, meč će se odigrati na onoliko ploča za koliko su osigurani rekviziti, počevši od prve ploče.

Partije za koje nije osigurala inventar i rekvizite za natjecanje gubi ekipa koja ih je bila obvezna prema pravilniku natjecanja osigurati.

Jedan igrač može započeti ekipne mečeve.

III. OSNOVNI SASTAVI

Članak 21.

Svaka ekipa prije početka natjecanja prijavljuje osnovni sastav sukladno raspisu za prvenstvo objavljenom u prvom biltenu.

Za osnovni sastav računa se međunarodna i nacionalna rejting lista od 1. ožujka 2025. godine.

Rok za predaju osnovnog sastava je petak, 7. ožujka 2025.

Članak 22.

Redosljed igrača u osnovnom sastavu određuje kapetan ekipe prema osobnom nahodađu na način da se najprije uvrste igrači isključivo s FIDE rejtingom, i to tako da igrač na nižoj ploči ne može imati rejting veći ili jednak za 100 bodova od igrača na bilo kojoj višoj ploči. Nakon toga po istom pravilu postavljaju se igrači po nacionalnoj listi bez FIDE rejtinga.

Članak 23.

Osnovni sastav ekipe mogu promijeniti za drugi dio prvenstva. Sve ekipe koje žele uključiti nove igrače moraju predati novi osnovni sastav.

U osnovnom sastavu za pojedini dio lige može biti najviše 18 igrača.

Igrači koji su bili uključeni u osnovni sastav, ali su isključeni bit će evidentirani, ali neće se smatrati dijelom osnovnog sastava.

Ekipe mogu prijaviti svih osamnaest (18) novih igrača kod izmjene osnovnog sastava. Stari igrači koji su izostavljeni u novom sastavu, bit će pomaknuti na 19. i niža mjesta te nemaju pravo nastupa u drugom dijelu prvenstva.

Ekipe koje nemaju promjena mogu zadržati isti osnovni sastav.

Ukoliko jedan ili više igrača otiđe iz kluba ekipe nisu dužne predati izmjenu osnovnog sastava. U tom slučaju navedeni igrač ili igrači koji je otišao / su otišli iz kluba se pomiču / pomiču na 19. mjesto i niža mjesta bez obzira koji je broj igrača u osnovnom sastavu. Takvi igrači nemaju pravo nastupa. Ostali igrači se pomiču prema gore u osnovnom sastavu istim redosljedom kojim su navedeni. Ovu promjenu automatski unosi povjerenik.

Ukoliko se osnovni sastav mijenja za drugi dio natjecanja, potrebno ga je uskladiti sa trenutno važećim rejtingom, a ukoliko sastav ostaje isti, nije potrebno usklađivanje rejtinga.

Za promjenu osnovnog sastava računa se međunarodna i nacionalna rejting lista od 1. srpnja 2025. godine.

Promjena osnovnog sastava dostavlja se povjereniku do utorka, 15. srpnja 2025. godine.

Članak 24.

Klubu koji ima više ekipa omogućuje se da jedan igrač iz ekipe u nižoj ligi nastupi i u ekipi u višoj ligi, ali može nastupiti samo na zadnjoj ploči u višoj ligi, uvažavajući pravilo sto FIDE rejting bodova. Dozvoljen je ukupno jedan igrač po klubu bez obzira ima li klub i više od dvije ekipe. U osnovni sastav ekipa može prijaviti više takvih igrača, ali nastupiti može samo jedan igrač. Nastupom jednog igrača svi ostali gube pravo nastupa za ekipu u višoj ligi.

Dopušteno je da igrač stariji od 65 godina bude registriran na dvojnu registraciju za dva kluba te da bude uvršten u osnovne sastave seniorskih ekipa obaju klubova pod uvjetom da između liga u kojima se natječe bude jedan rang natjecanja.

Dopušteno je da igrač koji ima dokazan status invalida u ligama HŠS-a nastupi za dvije ekipe različitih klubova uz uvjet da jedna od dvije ekipe bude ekipa kluba invalida te da se dvije ekipe za koje je prijavljen ne natječu u istom rangu.

Žene, juniori i kadeti mogu nastupiti samo za ekipe jednog kluba u seniorskoj konkurenciji.

Svaki klub može registrirati neograničeni broj igrača s dvojnomo registracijom. U prvenstvu je dopušten nastup samo 50% igrača s dvojnomo registracijom u pojedinom kolu te od navedene trojice samo jedan igrač na dvojnomo registraciji kao veteran stariji od 65 godina.

U slučaju da u pojedinom meču nastupi više igrača na dvojnomo registraciji, pravo igranja ima (imaju) samo oni na najvišim pločama (prva ploča je najviša), dok svi ostali gube partije kontumacijom.

Ukoliko kapetan propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u osnovnom sastavu ima više prijavljenih igrača sa dvojnomo registracijom, sastavom za taj meč smatra se najjača dopuštena postava.

Članak 25.

U osnovnom sastavu dopušteno je prijaviti više stranih igrača i igračica. U slučaju da u pojedinom meču nastupi više stranih igrača/igračica pravo igranja ima (imaju) samo oni na najvišoj (najvišim) ploči-pločama (prva ploča je najviša), dok svi ostali gube partije kontumacijom.

Ukoliko kapetan propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u osnovnom sastavu ima više prijavljenih stranaca, sastavom za taj meč smatra se najjača dopuštena postava: stranac na najvišoj ploči te redom domaći igrač/iigračice.

Isto se odnosi i na igračce sa dvojnomo registracijom.

IV. KAPETAN EKIPE

Članak 26.

Svaka ekipa mora imati svog kapetana, koji može biti i jedan od igrača. U prijavi koju ekipa podnosi za natjecanje naznačuje se i ime kapetana ekipe.

Članak 27.

Dužnosti kapetana ekipe su:

- a) predaje sastav svoje ekipe i svu ostalu dokumentaciju sucu meča do 9:40 sati na mjestu igre ili do roka koji odredi sam sudac pojedinog meča,
- b) izvješćuje članove svoje ekipe o propozicijama, pravilima natjecanja i odlukama suca i turnirskog odbora, kao i drugim informacijama, sve obavijesti dane kapetanu smatraju se danima cijeloj ekipi,
- c) zastupa svoju ekipu na natjecanju
- d) u ime svoje ekipe podnosi prijedloge ili žalbe sucu ili drugostupanjskom organu.

Kapetan ekipe ima pravo biti u prostoru za igru. Dužan je paziti da igrači koji u tom kolu ne igraju ne ulaze u prostor za igru, kao i da se ne zadržavaju igrači koji su svoje partije završili.

U slučaju da kapetan nije prisutan ili ranije odlazi sa mjesta igre dužan je suca obavijestiti o osobi koja preuzima ulogu kapetana.

Članak 28.

Za vrijeme igre kapetan se može, uz pomoć suca, obraćati članovima svoje ekipe samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije i samo onda kada je na dotičnoj ploči na potezu igrač protivničke ekipe. U vrijeme igre kapetan, kao i igrači koji nisu na potezu, mogu stajati samo iza svoje ekipe.

Članak 29.

Za vrijeme igre igrač se može obratiti svom kapetanu samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije samo u nazočnosti suca i kada nije na potezu. Igrač ima pravo obratiti se kapetanu zbog konzultacije u slučaju kada mu protivnik ponudi remi ili on sam želi takvu ponudu učiniti bez obzira je li na potezu ili nije. I u ovom slučaju obraćanje se mora izvršiti u nazočnosti suca, a kapetan može odgovoriti potvrdno ili odrično, bez ikakvih komentara, a također nakon kraćeg uvida u poziciju može prepustiti igraču da sam odluči.

V. SUĐENJE

Članak 30.

Suci mečeva moraju biti evidentirani i posjedovati FIDE licencu.

Članak 31.

Sve ekipe imaju mogućnost predložiti suce za mečeve koje igraju kao domaćini.

Članak 32.

Dužnosti suca mogu se podijeliti na dužnosti prije, za vrijeme i nakon natjecanja.

Prije natjecanja sudac provjerava opremu i uvjete za igru, prima osnovne postavbe ekipa te komunicira s kapetanima ekipa.

Za vrijeme natjecanja sudac izravno upravlja meč-susretom i odgovoran je za regularnost u provođenju natjecanja. Dužan je osiguravati primjerene uvjete za igru te izrađivati i čuvati dokumentaciju povjerenog mu natjecanja.

Po završetku natjecanja dužan je u propisanom roku predati izvješće.

Odmah po završetku meča sudac je dužan dostaviti povjereniku zapisnik meča e-poštom.

Originalni zapisnik meč-susreta s potpisima oba kapetana i zapise partija sudac je dužan čuvati i po potrebi dostaviti povjereniku u primjerenom roku, odnosno, u roku koji mu povjerenik odredi.

Članak 33.

Putne troškove i naknadu honorara sucima za suđenje plaća domaćin susreta.

Putni troškovi i honorar za suđenje isplaćuju se u neto iznosu u roku određenom ugovorom o suđenju sklopljenom između domaćina meča i suca. Honorar se isplaćuje na bankovni račun suca.

Za visinu troškova suđenja i putnih troškova suca preporučeno je koristiti upute iz Pravilnika HŠS-a te odluka Izvršnog odbora HŠS-a, ali klubovi i suci ugovorom mogu isto regulirati i na druge načine.

Članak 34.

Sudac, odnosno njegov zamjenik, rješava sve sporove u prvom stupnju i njegove su odluke izvršne.

Članak 35.

Na odluku suca kapetan ekipe može uložiti žalbu drugostupanjskom tijelu u roku od 48 sati od završetka meča uz prethodnu najavu žalbe na poleđini zapisnika meč-susreta ili za to predviđenom mjestu na zapisniku ukoliko postoji.

Sudac je dužan poslati i najavu žalbe sa zapisnikom.

Žalba i dokaz o uplati žalbene pristojbe dostavlja se povjereniku koji ju odmah po prijemu prosljeđuje drugostupanjskom tijelu.

Članak 36.

Žalbena pristojba iznosi 66 eura i uplaćuje se na žiro-račun Hrvatskog šahovskog saveza.

U slučaju pozitivnog rješavanja žalbe uplaćena pristojba vraća se uplatitelju.

Članak 37.

Sporove u drugom stupnju rješava natjecateljska komisija Hrvatskog šahovskog saveza kao drugostupanjsko tijelo.

Odluke drugostupanjskog tijela su konačne i izvršne.

Članak 38.

Drugostupanjsko tijelo i suci poduzimaju mjere za uspješan tijek natjecanja, ali ne mogu mijenjati propozicije i pravilnik natjecanja.

VI. KOTIZACIJA

Članak 39.

Za sudjelovanje u prvenstvenom natjecanju klubovi su dužni za svoje ekipe platiti kotizaciju Hrvatskom šahovskom savezu.

Kotizacija se plaća prema računu koji će nakon konačne potvrde nastupa ekipe u pojedinoj ligi izdati Hrvatski šahovski savez.

Kotizacija za petu ligu seniora je 66 eura.

VII. POPIS EKIPA

Članak 40.

PETA ŠAHOVSKA LIGA – ŠŽŽ CENTAR 2025.

Karlovačka, Zagrebačka županija i Grad Zagreb

Redni broj	Ekipa
1.	Šk Silent, Zagreb
2.	Šk Duga Resa, Duga Resa
3.	Šk Zaprešić II, Zaprešić
4.	Šk Travno II, Zagreb
5.	Šk Novi Zagreb II, Zagreb

6.	Šk Špansko II, Zagreb
7.	Kšk Karlovac II, Karlovac
8.	Šk Maksimir, Zagreb
9.	Šk INA-Zagreb II, Zagreb
10.	Šk HAŠK, Zagreb
11.	Šk Končar II, Zagreb
12.	Šk Jakovlje, Jakovlje
13.	Šk Pravi Potez, Zagreb
14.	Šk Odra II, Mala Mlaka - Zagreb
15.	Šk Ralu logistika-Rugvica II, Rugvica
16.	Šk Dugo Selo II, Dugo Selo
17.	Šk Sveta Nedelja III, Sveta Nedelja
18.	ŠK Sloga Novoselec, Križ
19.	ŠK HAŠK Mladost, Zagreb

VIII. RASPORED KOLA

Članak 41.

PETA ŠAHOVSKA LIGA – ŠŽŽ CENTAR 2025.

KOLO	DATUM	VRIJEME
1.	16.3.2025.	10:00
2.	23.3.2025.	10:00
3.	30.3.2025.	10:00
4.	27.4.2025.	10:00
5.	11.5.2025.	10:00
6.	25.5.2025.	10:00
7.	28.9.2025.	10:00
8.	5.10.2025.	10:00
9.	12.10.2025.	10:00
10.	19.10.2025.	10:00
11.	26.10.2025.	10:00

Povjerenik zadržava pravo promjene termina u slučaju nepredviđenih okolnosti, ali ima obavezu o tome pravodobno obavijestiti sudionike.

IX. ULAZAK U VIŠI RANG

Članak 42.

a) Prvak i drugoplasirana ekipa Pete lige izravno se kvalificiraju u Četvrtu A seniorsku hrvatsku šahovsku ligu Šahovske zajednica županija-Centar za natjecateljsku godinu 2026.

U slučaju odustajanja bilo koje ekipe navedene u prethodnom stavku ili da neka od navedenih ekipa nema pravo nastupa u višoj ligi, pravo ulaska u viši rang stječe prva sljedeća ekipa po završnom plasmanu koja prihvati nastup i ima na isti pravo, uz uvjet da je ostvarila barem 50% meč bodova.

X. ODLAZAK U NIŽI RANG

Članak 43.

Iz lige ne ispada nitko, budući da je to najniži rang natjecanja.

XI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Za sve što nije propisano ovim pravilnikom vrijede pravilnici FIDE, Registracijski pravilnik i Pravilnik šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza te ostali Pravilnici HŠS-a.

2. ožujka 2025.

Povjerenik ŠŽŽ Centar

Pavo Matanović